

Christian Eikeland
Krossnesveien 10
4640 Søgne

Vår ref.:
2020093665-37
(Bes oppgitt ved henvendelse)
Deres ref.:

Dato:
06.11.2020

Svar på skriftlig spørsmål om nye omsorgsplasser i Søgne

Jeg viser til din interpellasjon som ble omgjort til skriftlig spørsmål, den lød: Ordfører – Først vil jeg bemerke at tematikken i denne interpellasjonen vil bli en del av bystyrets behandling av økonomiplanen og budsjettet for 2021. Innholdet i interpellasjonen vil derfor ikke dreie seg om de kommende budsjettvurderinger, men informasjon som er blitt orientert om i formannskapet, og som er fremkommet i media.

For undertegnede er det mye som er fremkommet av orienteringer vedrørende nye omsorgsplasser på Tangvall i Søgne som virker noe underlig.

I kommunens helse- og omsorgsplan og økonomiplaner er det godt belyst et behov for nye og fremtidige sykehjemsplasser i Søgne grunnet en økt aldrende befolkning. Inn mot 2040 er det belyst et behov for en nærmest dobling av antallet sykehjemsplasser dersom kvaliteten på tjenesten som ble gitt før sammenslåingen skulle opprettholdes. Av denne årsak vurderte kommunestyret det som at man også måtte vurdere andre, og mer effektive måter å tenke omsorgstilbudet på i årene fremover.

Søgne kommune bestemte seg derfor å se på løsninger og muligheter for å opprette et godt og trygt tilbud på et nivå før institusjonsplass. Dette arbeidet startet lenge før planer og vedtak om kommunesammenslåing kom i gang.

Kommunestyret havnet derfor ned på å bygge 32 omsorgsboliger på Tangvall som skulle driftes av hjemmetjenesten. Dette antallet ble senere oppjustert til 64 omsorgsboliger, der mulighet for en gradvis opptrapping av driften i tråd med behovene og økonomien.

Planen var her å legge ned omsorgsboligene langs Lundeveien, og flytte disse sammen med dagsenteret til Tangvall. Lundeveien 34 skulle rendyrke tjenester innen psykisk helse. Dette ville frigitt driftsmidler for hjemmetjenesten og dagsenteret. På sikt kunne også omsorgsboligene på Langenes flyttes til Tangvall. Det er viktig å bemerke at dette gjaldt de 12 omsorgsboligene på Langenes, ikke de 14 institusjonsplassene som nå kan bli foreslått nedlagt. Dette ville gitt en mer effektiv drift for hjemmetjenesten, der man samlet tre lokasjoner under samme tak. Sammen med dette ble det vurdert å opprette døgnbemanning på Tangvall, slik at beboerne ville ha økt trygghet. Det var fra før døgnbemanning i omsorgsboligene ved Lundeveien 34. Søgne kommune sine planer har hele tiden vært at det skal være hjemmetjenesten som skal drifte de 64 omsorgsboligene som bygges. Det har ikke vært i Søgne kommune sine planer å opprette 64 nye institusjonsplasser. Ved å bygge disse omsorgsboligene tett på Søgne omsorgssenter kunne man samtidig sett hvert enkelt behov, og tenke på tvers av enhetene for å oppfølge de ulike behovene til beboere.

Dette var etter grundige prosesser tiltenkt økt bemanningsbehov i hjemmetjenesten med 5 millioner i oppstartsåret.

Etter sammenslåingen ble alle planer Søgne hadde for dette nye tilbudet, og de 64 omsorgsplassene lagt på is, og det ble bestemt at plassene skulle driftes som institusjonsplasser. Dette er langt dyrere å drifte, noe som nå har skapt diskusjoner rundt vedtaket om de 64 nye omsorgsboligene.

Mange peker på at kommuner mangler et tilbud og nivå før institusjonsplasser med tilstedeværende døgnbemanning. Flere viser til at økt trygghet kan utsette innleggelse på institusjon med flere år. Det hevdes også at terskelen for å få institusjonsplass i gamle Kristiansand er relativt høyt.

Søgenes planer og driftsopplegg for de 64 nye omsorgsplassene ville slik jeg ser det derfor ha vært en lønnsom investering for nye Kristiansand kommune.

Jeg tillater meg derfor å fremme følgende spørsmål til ordfører:

- 1 Hvilken dialog var det mellom Søgne kommune, og Kristiansand kommune knyttet til Søgenes planer bak investeringen, og kommunens driftsopplegg som lå til grunn i økonomiplanen, ettersom det nå er lagt opp til en helt annen måte å drifte boligene på?
- 2 Hvorfor ble det vurdert som at boligene skal driftes som institusjonsplasser fremfor omsorgsboliger med heldøgns tilstedeværelse fra hjemmetjenesten som opprinnelig planlagt?
- 3 Hva ville de årlige kostnadene være om Søgenes driftsmodell ble lagt til grunn i Nye Kristiansand kommune? Meg bekjent planla Søgne en fremtidig heldøgns bemanning på ca. 35% pr. omsorgsbolig.
- 4 Mener ordfører som FrP, at det er behov for et tilbud mellom det å få tjenesten utført i sitt eget hjem, og institusjonsplass i kommunen, og at dette ville vært en mer effektiv drift for hjemmetjenesten.
- 5 Hva er terskelen for å bli vurdert til institusjonsplass i Nye Kristiansand kommune?
- 6 Hvorfor kommuniserer ikke kommunedirektøren, at bygget ble planlagt med et helt annet driftsopplegg enn det Nye Kristiansand kommune har lagt seg på?»

Svar:

Nybygget i Søgne inneholder 64 omsorgsboligplasser i 8 bokollektiv. Beboere har ikke selvstendige leiligheter, men får et privat rom med bad og et lite tekjøkken. I tillegg deles felles stue, kjøkken og veranda med totalt 8 beboere i hvert kollektiv.

I denne saken er det innledningsvis hensiktsmessig å avklare begrepsbruk når det gjelder institusjon, to typer omsorgsboliger samt serviceboliger.

Heldøgns omsorgsplasser kan ha 3 type utforming:

- sykehjem (institusjon)
- omsorgsbolig i bokollektiv
- omsorgsbolig i selvstendig leilighet.

Felles for disse tre er at det er en fast personalbase til stede hele døgnet i samme bygningsmasse. Plasser i omsorgsbolig og sykehjem tildeles med utgangspunkt i brukerens behov for heldøgns tjenester som ikke på forsvarlig vis kan ytes i hjemmet.

Omsorgsbolig i leilighet er egnet for personer som fortsatt har evne til å være alene deler av døgnet, og som aktivt kan tilkalle hjelp ved behov. Her yter personalbasen punktjenester.

Omsorgsbolig i bokollektiv og sykehjem gir mer trygghet gjennom et tett fellesskap. Dette er egnet for personer som ikke kan bo i selvstendig leilighet og som har behov for tett oppfølging av personell, for eksempel på grunn av en demenslidelse. Dermed er det nødvendig å sikre tilstedeværende bemanning. Husbanken definerer bokollektiv som «tett fellesskap og anbefaler disse bare til personer som trenger mye omsorg og tilsyn. Der man også planlegger for fast tilknyttet personale.»

En servicebolig – som blant annet leilighetene i Lundeveien og på Langenes, tildeles på grunn av behov for tilrettelagt bolig. Helsetjenester tildeles etter individuelle behov. Noen beboere kan klare seg uten tjenester, mens andre vil trenge hjemmetjenester.

Servicebolig ivaretar altså et boligbehov, mens en omsorgsbolig tildeles på grunn av et tjenestebehov.

I forkant av kommunesammenslåingen har det vært gjennomført møter mellom prosjektledelsen for ny kommune, og rådmann i Søgne. Det har vært gjennomført møter på kommunalsjefnivå og med økonomidirektør for å avklare planlagt konsept og økonomi i forbindelse med økonomiplanarbeidet. I tillegg har det vært gjennomført informasjonsmøter om byggeprosjektet. Fra oktober 2019 er det gjennomført en overlapping og samarbeid mellom tidligere ansvarlig ledere fra helsetjenesten i Søgne med nåværende nøkkelpersoner i ny organisering.

Utformingen som bokollektiv utløser behov for en driftsmodell som ressursmessig ligner på sykehjemsplass, da punkttjenester ikke ville være tilstrekkelig for målgruppen. Bokollektivene skal imidlertid ikke driftes som institusjon, men som omsorgsboliger med tilstedeværende bemanning. Både leieforholdet og utforming av tjenesten bygger opp under det hjemlige preget i bokollektiv.

Søgne kommune planla å flytte driftsmidler fra hjemmetjenesten i Lundeveien og på Langenes til Søgne omsorgsboliger. Dette utgjør anslagsvis 4,7 millioner kroner (2019). I tillegg er det i økonomiplanen (Søgne 2018) lagt inn en gradvis økning av grunnbemanningen (demografimidler) med inntil 4,5 millioner kroner i 2022. I tillegg til dette ville det i så fall være behov for ferske driftsmidler til nye beboere i serviceboligene som har behov for hjemmetjenester, samt økt tjenestebehov i øvrige hjemmetjenester på grunn av demografiendringene.

Det er viktig å poengtere at heldøgns omsorgsplasser skal tildeles til personer som har behov for denne tjenesten, og ikke til personer som har lavere omsorgsbehov, jfr. spørsmålsstillere som antyder en bemanning som tilsvarer kun 35% av en full heldøgns bemanning. Søgne kommune har i sin helse- og omsorgsplan 2017 -2030 definert prosjektet som «omsorgsboliger med tilgang på heldøgns tjenester». I forskrift om investeringstilskudd og i tilsagnet stiller Husbanken krav om at omsorgsboliger skal tildeles personer som har behov for heldøgns omsorgstjenester. Det vil si at hver beboer som får tildelt en omsorgsboligplass skal ha dette behovet.

Det er strategisk viktig å unngå forskyvninger i nivået på tjenestetilbudet. Dersom man på grunn av større kapasitet i en periode tildeler heldøgns omsorgsplasser til personer med lavere omsorgsbehov, risikerer man å ikke ha tilgjengelige plasser når den store økningen i behovet kommer.

Det er svært viktig både for å kunne yte gode individuelt tilpassede tjenester, og for å levere tjenester innfor de aktuelle budsjettammene, at det til enhver tid er tilgjengelige tjenester på ulike nivåer. Kristiansand kommune dekker dette behovet gjennom det eksisterende spekteret av tjenester og boligtilbud. Det gis omfattende tilbud på hjemmetjenester, dagsenterplass, omsorgsbolig i leilighet, omsorgsbolig i bokollektiv og sykehjemsplass. I tillegg tilbys serviceboliger til personer som trenger tilrettelagt bolig. Omsorgsboliger i bokollektiv i Søgne bidrar til å styrke denne type tilbud, og kommer i tillegg til bokollektivene på Loftet i Songdalen og i Strømmehaven.

Terskel for tildeling av sykehjemsplasser og omsorgsboliger er vedtatt av Bystyret i «forskrift for Kristiansand kommune om tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester». Forskriften definerer kriteriene som følger: «Søkere har rett til langtidsopphold dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre brukeren

nødvendig og forsvarlig helse- og omsorgstjenester. Behovet for heldøgns pleie og omsorg må være langvarig og omfattende.»

Driftskonseptet som planlegges er i tråd med Husbankens forskrift og er tilpasset Søgne kommunes valg av utforming for omsorgsboligene.

Med hilsen

Jan Oddvar Skisland
Ordfører

Dokumentet er godkjent elektronisk og gyldig uten underskrift

Kopi: Bystyret